

SARKAŅU ZIŅAS

Madonas novada Sarkaņu pagasta pārvaldes izdevums

2024. g. APRĪLIS-JŪNIJS Nr. 2 (103)

REDAKTORES SLEJA

Pie ziedošās vasaras vērtiem pienākuši sentēvu tradīcijās daudzīnātie un slavinātie vasaras saulgrieži. Tuvojoties skaistākajiem gadskārtu svētkiem Līgo, visi rosās un pošas, lai iedegtos visskaistākie ugunskuri, skanētu visskaistākās dziesmas, tiktu izdejas īsti latviskas dejas un kā rotas tiktu pīti vainagi, kas plūkti no jāņuzālēm, ar kurām var dziedēt visas kaites. Šis ziedu laiks tiks ievīts katrā Jāņu vainagā. Laukmalēs jau sārtojas meža zemenes, pļāvās zied burvīgās naktsvijoles, pīpenes, madaras, suņuburkšņi, vanagzirņi un citas puķes. Un atliek vien cerēt, ka siltais laiks, kas šogad vasaras sākumā valda, saglabās šo ziedošo skaistumu līdz pat Līgo vakaram.

Saimnieces gādās par cienastu – sieru un alu, savukārt vīri jau darina svētku dzērienu – alu. Jāņi ir gaismas svētki. Lai gan grūti iejusties seno latviešu tradīcijās, viena no svētku nozīmēm ir bijusi un ir atjaunošanās, jo cilvēkam tāpat kā dabai ir jāatjaunojas. Un tieši saulgriežos, kad daba sasniegusi pilnbriedu, enerģija ir ļoti, ļoti spēcīga. Izmantojiet to, jo tik maģisks laiks ir tieši vasaras saulgriežos. Liekas, nu kāpēc šī īpašā noskaņa – vasara – taču pašā plaukumā un priekšā vēl daudz siltu nakšu. Būs. Bet sajūta, ka Jāņu nakts taču ir tik īsa un ka reizē ar to atkal kaut kas būs beidzies, nepazūd. Un varbūt tā arī ir labi, varbūt vajag šo smeldzi izdzīvot, lai no jauna justos stiprs un bagāts ar to, kas mums katram pieder.

Lai visiem skaists, priecīgs un patīkamu nejausību piepildīts Jāņu laiks!

Valda Kļaviņa, redaktore

31. jūnijā plkst. 20.00 **Biksēres estrādē**

Koncerts

“Nāc nākdama, Jāņu diena”

Piedalās: TN “Kalnagravas” deju kolektīvi “Kalnagravas”, “Labakie gadi” un “Senči” vokālais ansamblis “Rondo” amatierteātris “Pingerots” un Dzelzavās KN vokālais ansamblis “Variants”

ma / na madona Sarkaņu pagasts Ieeja bez maksas

23. JŪNIJĀ
11:00–14:00

POŠAMIES SVĒTKIEM BIKSĒRES MUIŽĀ

MUIŽAS ĻAUDIS:

- KRAUS SIENA ZĀRDUS
- SIES SIERU
- CEPŠ PĪRĀGUS
- PALĪDZĒS UN PAKONSULTĒS NOPĪT PAŠU KRĀŠNĀKO VAINAGU.

MUIŽAS ZĀLĒ NO 20.06.–12.08. APSKATĀMA MADONAS NOVADPĒTIECĪBAS UN MĀKSLAS MUZEJA IZSTĀDE “LAUKU MUZIKANTI MADONAS NOVADA 20.GADSIMTĀ” UN SARKAŅU AUDĒJU AUSTIE LUPATDEKĻI.

ma / na madona Sarkaņu pagasts

23. JŪNIJĀ 22:00

BIKSĒRES ESTRĀDĒ

JĀŅU NAKTS BALLE AR GRUPU “ĶIRMJI”

IEEJA BEZ MAKSAS

ma / na madona Sarkaņu pagasts

Pagasta pārvaldes aktualitātes

Sveiciens sarkaniešiem vasarā! Jūnijs jau pusē, baudām vasaras siltu laiku, peldēšanās sezonu un atvaļinājumus. Daudziem no lasītājiem, arī pagasta pārvaldes kolektīvam, šis laiks ir īpaši darbīgs un saistās ar dažādu ideju un plānu realizēšanu, kā arī ar cerībām par labvēlīgiem laika apstākļiem un bagātīgu ražu.

Noslēgumam tuvojas pašvaldības investīciju projekts “Tautas nama “Kalnagravas” vienkāršotā atjaunošana”. Šobrīd ir pilnībā pabeigti iekštelpu atjaunošanas darbi, finiša taisnē ir terases seguma ieklāšana un margu uzstādīšana, galveno ieejas kāpņu flīžu seguma atjaunošana. Viens no sarežģītākajiem atlikušajiem darbiem ir jaunā granulu apkures katla montēšana, regulēšana un iedarbināšana. Plānots, ka visi būvdarbi ekspluatācijā tiks nodoti augusta beigās, lai jaunajā sezonā tautas nams būtu pilnībā pabeigts un gatavs izmantošanai.

Esam saņēmuši apstiprinājumu no visām iesaistītajām pusēm par Biksēres J. Ramaņa ielas posma (t.i. ceļa gar avotiņu) pārbūves darbiem. Kā jau esmu minējis iepriekšējās avīzes numuros, ir plānots izbūvēt jaunu asfaltbetona segumu konstruktīvās kārtās, gājēju ceļiņu un ielas apgaismojumu. Šobrīd esam noslēguši līgumu ar būvuzņēmēju SIA “Ošukalns”, gatavojamies vienoties ar būvuzraudzības pakalpojumu sniedzēju un autoruzraugu. Plānots, ka praktiskie darbi objektā varētu sākties jūlijā un tikt pabeigti šajā sezonā. Esmu gandarīts, ka ir izdevies uzsākt jau trešo ievērojamo ielu pārbūves kārtu Biksērē.

(turpinājums 2. lpp.)

(turpinājums no 1. lpp.)

Pavasārī veicām dažādus saimnieciskus darbus visā Sarkaņu pagasta teritorijā – gan lauku viensētās, gan pagasta grants ceļos, gan ciemos. Ir sagatavota dokumentācija dažādu nekustamo īpašumu atsavināšanai, kas nav nepieciešami pašvaldības autonomo funkciju īstenošanai, bet var lieki noderēt kādai privātpersonai vai komersantam saimnieciskās darbības veikšanai un ieceru realizācijai. Par iegūtajiem līdzekļiem pagasta pārvalde turpinās investēt publiskās ārtelpas sakārtošanā.

Iesaistoties Sarkaņu pagasta darbiniekiem un amatiermākslas kolektīviem, Lielās talkas ietvaros vienojāmies sakopt estrādi un parku, kas arī godam tika paveikts. Parkā pie tilta ir izveidota piekļuve vēsturiskajam avotiņam un labiekārtota vieta ūdens ņemšanai, līdz ar to iecienītajam Biksēres avotam ir izveidojusies konkurence.

Esam uzsākuši veikt iedzīvotāju aptauju par idejām, kuras varētu realizēt izsludinātās LEADER projektu 4. kārtas 3.2. rīcības “Dažādām paaudzēm izmantojamā publiskā telpa” ietvaros. Projektam jābūt vērstam uz publiskās ārtelpas vai sabiedrisko centru sakārtošanu un pieejamību dažādām paaudzēm. Kopējās projekta attiecināmās izmaksas, ieskaitot PVN, ir līdz 20 000 EUR. Sarkaņu pagasta pārvaldes iecere – atjaunot publisko tualeti pie Biksēres muižas, kas lieki noderēs iedzīvotājiem pasākumu laikā un tūristu ērtībām, kuri vasaras sezonā Sarkaņu pagastā ir kuplā skaitā. Ja atbalstāt šo ieceri vai arī noraidāt, vai arī vēlaties izteikt savu redzējumu un viedokli, kādu projektu pagastā realizēt, aicinām aizpildīt anonīmu aptaujas anketu, kura būs pieejama pagasta pārvaldē, MFC “Logs”, Sarkaņu pagasta bibliotēkās Biksērē un Sarkaņos un veikalā “Libe”. Anketas būs pieejamas arī aizpildīšanai elektroniski, par ko informācija būs atrodama tautas nama “Kalnagravas” un MFC “Logs” sociālo tīklu portālos. Pēc ideju apkopošanas organizēsīm tikšanos ar iedzīvotājiem, lai noskaidrotu vairākuma viedokli par realizējamo projektu.

Jūnijs un jūlijs saistās ar izlaidumu laiku skolās. Es saku paldies izglītības iestāžu dibinātājiem, vadītājiem, skolotājiem un tehniskajam atbalsta personālam par nesavtīgo darbu, ko ik dienas ieguldāt mūsu jaunās paaudzes izglītošanā. Absolventiem novēlu savos turpmākajos dzīves ceļos būt zinātkāriem, drosmīgiem, darīt un kļūdīties, un mēģināt vēlreiz. Nebaidīties no apjukuma un neziņas, jo reizēm tieši tas mums ir visvairāk vajadzīgs, lai atrastu savu pareizo ceļu. Izprotiet sevi, kādi jūs esat, ko vēlaties darīt un ko sasniegt! Bet pāri visam, lai arī kur dzīves ceļi jūs aizvestu, vienmēr atcerieties savu pirmo skolu un vietu, kur ir jūsu mājas!

Lai silta, krāšņa un pozitīviem notikumiem piepildīta vasara!

Sandis Kalniņš,

Sarkaņu pagasta pārvaldes vadītājs

Sabiedrība

Tikumi un netikumi

Kopš Lielās talkas pagājis jau vairāk nekā mēnesis, bet darbi, kas paveikti, paliek. Paldies ikvienam, kas sakopa savas dzīvesvietas tuvāko apkārtni, tāpat koplietošanas ceļmalas, kas ik gadu paliek tīrākas. Taču tāpat ievērojams skaits atkritumu vēl dabā atrodami. Tāpat paldies vidējās paaudzes deju kolektīvam “Kalnagravas” un senioru deju kolektīvam “Senči”, kuri pāris stundas veltīja parka un estrādes sakopšanai. Tie, kas iecienījuši pastaigas pa parku, būs ievērojuši, ka pie tiltiņa parkā attīrīta un iekopta vēl viena avotiņa vieta, ko paveikuši pagasta pārvaldes darbinieki.

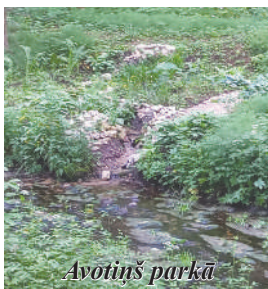
Paveiktie darbi, kaut nelieli, bet padara vietu, kurā dzīvojam, pievilcīgāku pašiem un mūsu viesiem.

Pārbūvētās telpas TN
“Kalnagravas”

Ceļa segums uz avotiņu

Avotiņš parkā

Īpašumu uzturēšanas nodaļas darbinieki lūdz būt atbildīgiem, sakopjot Sarkaņu kapus. Kapos ir novietoti trīs konteineri, kas paredzēti šķirotiem atkritumiem. Lūgums tā arī darīt, nevis visu mest kopā ar lapām un zemi. Un jāsaprot, ja uzrakstīts, ka zeme jāved aiz tualetes, tad tā arī darām. Tāpat vecās apmalītes jānovieto tām paredzētajā vietā, lai neveidojas situācija, ka daļa to dara, bet citi nē. Pēc tam tas vienalga kādam jāsavāc un par to ir jāmaksā, un summas nav mazas. Laikā no pagājušajiem kapusvētkiem atkritumu izvešanai vien iztērēti nedaudz vairāk par 6000,00 eiro. Summa būtu ievērojami mazāka, ja ikviens kapu kopšanu veiktu atbildīgāk. Tāpat lūgums neveidot atkritumu čupiņas pie kokiem un nevest uz kapiem atkritumus no māsaimniecībām. Kapu teritorija nav tik liela, lai rastos problēmas atkritumus novietot tiem paredzētajā vietā un sašķirotu. Ja rodas kādi jautājumi vai priekšlikumi, zvaniet kapu pārzinim: **26415677 – Ēvalds**.

Būsim atbildīgi un cienīsim cits citu!

Valdas Kļaviņas teksts un foto

Saimnieks savā zemē

Lai veiktos darbi, ir jāatrod laiks arī atpūtai

Laikā, kad Sarkanu pakalnos smaržo jāņuzāles un ir sācies siena laiks, "Sarkanu Ziņas" viesojās pie z/s "Madaras" saimniekiem Jurevicu ģimenes. Galvenos saimniekošanas pienākumus uzņēmusies Inga. Ļoti lieli palīgi viņai ir meita Līga un dēls Raivis, kuri ikdienā atbild katrs par savu darbības lauciņu, tāpat it visā palīgs ir vīrs Tālis.

Ar Ingu un Tāli tiekots "Druvās", kas ir Tāļa dzimtas mājas. Līdzās vecajai dzīvojamai mājai nu jau kādu laiciņu blakus uzcelta jauna māja, kura būvēta ar domu, lai tajā pietiktu vietas visiem – gan pašiem, gan bērniem un mazbērniem. Arī pagalmā plašs ar atpūtas zonām pašiem mazākajiem, skaisti un gaumīgi ierīkotām puķu dobēm, kas ir Ingas lolojums. Ir arī viss pārējais, kas kārtīgi lauku sētai pieklājas, – siltumnīca, augļu koki, ogu krūmi, pirtiņa un dīķis. Arī senās ēkas atradušas savu pielietojumu, lai saimnieki šeit justos labi.

Kā tikšanās reizē pastāsta Inga un ik pa laikam viņu papildina Tālis, par z/s "Madaras" sākumu varētu uzskatīt 1998. gadu, kad tika uzsākta uzņēmējdarbība veterināro pakalpojumu sniegšanā. Pirmā govs gan tika nopirkta no kolhoza 1990. gadā. Tad no viņas izaudzējām divas, tad no divām piecas un tā līdz 11 govīm. 2004. gadā bija laiks, kad iestājās tāds kā pārdomu brīdis: ja paveiksies un projektu apstiprinās, iesāktu turpinās, ja nē, tad visas 11 govis jālikvidē un jādomā kas cits. Projektu atbalstīja, un tā arī saimniecība sāka attīstīties arvien plašāk.

Saimniecības ienākumi, ar ko segt visus izdevumus, ir nauda par pienu un pavisam niecīga daļa no pārdotajām govīm. Pienu saimniecība nodod kooperatīvam "Piena loģistika", kura pamatdarbība ir nepasterizētā piena iepirkšana un pārdošana piena pārstrādes uzņēmumiem.

Inga un Tālis ar uzīcamo draugu Ferro atpūtas brīdī "Druvās"

Kooperatīvā apvienojušies nedaudz vairāk par 70 zemniekiem, kuri ir noalgojuši direktoru, kas meklē izdevīgāko piena iepirkuma cenu. Ir savas mašīnas, kas savāc pienu un aizved uz to kombinātu, kas tajā brīdī piedāvā visizdevīgāko piena iepirkuma cenu. Piens no "Krievīņu" fermas vairāk ceļo uz Rokišķiem un "Cesvaines pienu". Tā kā ferma atrodas izdevīgā vietā, netālu no šosejas, tad viņi, braucot garām, savāc pienu, tādējādi papildot pilnu cisternu, mērojot ceļu vienā vai otrā virzienā. Sanāk, ka vienu dienu mašīna saimniecībā iegriežas divas reizes dienā, bet nākamajā vienu. "Kaimiņi sarkanieši varbūt domā, ka ļoti daudz piena tik bieži nododam, bet cisterna jau

pie mums tukša neiegriežas. Tur jau ir arī citu zemnieku piens," precizē Tālis.

Ferma atrodas skaistā vietā – vienā no Vidzemes centrālās augstienes pauguriem. Līdz ar to arī ceļš vijas no kalna lejā un citā kalnā atkal augšā. Šeit jāatzīmē, ka ceļš tika uzlabots pirms pāris gadiem, pateicoties ceļa posma pārbūves projektam. Tāpat par ceļu uzturēšanu kārtībā liels paldies pagasta īpašumu uzturēšanas nodaļas vadītājai Anitai Kurmītei, arī Mārtiņam Tropam. Viņi, cik vien tas iespējams, mūsu ceļu uzmana. Jo, ja tas netiktu darīts, ne lielās barības kravas mašīnas, kas pārvadā apmēram 25 tonnas smagumu, ne piena mašīnas līdz fermai vienkārši netiktu.

Līga ikdienas darbus veicot.

Goviņas gaida savu rindu pie slaukšanas robota.

Ferma jūnijā.

Ja runā par ceļu un grāvju kārtību – Inga ar Tāli aicina līdzcilvēkus nemest tukšas plastmasas pudeles grāvjos, uz ceļiem un plāvās. Pļaujot tās tiek sasmalcinātas un gadās, ka nonāk govju barībā. Un tad jau rodas problēmas ar dzīvnieku veselību.

Vaicāti par atpūtas brīžiem, Inga un Tālis atbild, ka labprāt paceļo, aizbrauc kaut kur ar mazbērniem vai vienkārši parušinās pa dobēm tepat pie mājas. Kādreiz to nevarējuši atļauties, jo nācies vairāk laika veltīt darbam. Tagad tā viss sakārtots, ka ir darbinieki, uz ko var paļauties un savstarpēji vienoties, kad vajadzīgas brīvdienas. Jo, kā atzīst Inga un Tālis, bez brīvdienām vienkārši nevar pilnvērtīgi strādāt. Varbūt tāpēc Latvijā tiek likvidētas saimniecības, jo nevar atrast darbiniekus, un paši saimnieki ilgstoši bez brīvdienām strādāt nevar.

Fermā “Krieviņos” sastopu Līgu Priedīti, kas ir gatava gan izrādīt, gan pastāstīt, kas jauns un kā norit ikdienas darbi fermā. Kā pastāsta Līga, šogad ferma piedzīvoju-

si pārmaiņas – realizēts robotizācijas process. Tas nu jau veiksmīgi darbojas pāris mēnešus, un gotiņas pie jaunā slaukšanas procesa pieradušas. Sākumā gan viss noticis nedaudz sarežģīti – neierasti trokšņi un citas izmaiņas, kas atšķīrās no iepriekšējiem apstākļiem. Pagājis laiks, un nu šķiet, ka viss iegājis ierastā ritmā. Arī, ja piena izslaukumi kādu brīdi nedaudz samazinājušies, tad tagad viss nostabilizējies.

Kā pastāstīja Līga, saimniecībā ir izdevies izveidot labu komandu. Visi savā vietā jūtas atbildīgi par uzticēto darbu un to veic labi – gan zootehniķi, gan telkopēji, gan traktoristi. Pašlaik pilnā sparā notiek siena sagatavošana, kas šogad esot ievērojami labāks nekā iepriekšējā gadā.

Protams, ka ar to vien nepietiek, un klāt tiek piepirkts viss, kas nepieciešams ganāmpulka pilnvērtīgam uzturam un veselībai. Kopumā fermā ir apmēram 220 slaucamas govīs un apmēram tikpat telšu, kas tiek audzētas par slaucamām govīm.

Vaicāta, kā tiek sadalīti pienākumi starp

viņu un brāli, Līga atbild, ka viņa vairāk atbild par veterināro darbu, telšu kūti, visa veida sagādes darbiem un komunicē ar strādniekiem. Savukārt brāļa Raivja pārziņā – tehnikas jautājumi.

Staigājot pa govju fermu, nevarēja neievērot, ka par gotiņām šeit tiek domāts. Ir ierīkoti ventilatori, tāpat iekārtas, kas darbojas kā masāžas rullis, lai pakasītu gotiņām kaklu, sānu.

Vaicāta par turpmākajiem plāniem saimniecības modernizācijā, Līga atklāja, ka būtu labi kaut ko uzlabot telšu fermā, jo šobrīd tur roku darba visvairāk.

Vaicāti par Jāņu svinēšanu, Ingai ar Tāli konkrētu plānu vēl nebija. Līgai tie šogad būs nedaudz savādāki, ligošot Vācijā, jo īsi pirms tam ir jābūt draudzenes kāzās, ko iepazinusi, strādājot Vācijas kādā saimniecībā.

Lai visai kuplajai Jurevicu saimei īpaši Jāņu laiks un veiksmē turpmākajos darbos un ieceru realizācijā!

Valdas Kļaviņas teksts un foto

Vēstures atspūlgos

Viens no vecākajiem Latvijas iedzīvotāju nodarbošanās veidiem, izejot garu attīstības ceļu, ir biškopība un tās senākā forma – dravniecība, kad bites kopa meža dravās – koku dobumos (dorēs), tad nāca kokos izcirstās dories vai kokos uzvilkti kluča stropi. Ap 19.-20. gs miju biškopis sāka saimniekot piemājas dravā ar kluča vai rāmīšu stropiem. Tad vairs kokos uzvilka auļus spietu ķeršanai un īslaicīgai turēšanai. Krietni izmainījās stropos ienestā medus daudzums un saimju skaits.

Kā vēstīts izdevumā “Madonas apriņķis. Dzīve un darbs” (1937), citāts:

Muzeja krātuvē izstāde par biškopību

“Vidzemē 1935. gadā bija pavisam 55900 bišu saimju. Tajā laikā Madonas apriņķī 3079 dravas ar 11327 saimēm, bišu saimju skaits caurmēra vienā dravā 3,08. Strauji aug medus ieguve no 9,01 kg (1935) līdz 19,91 kg gadu vēlāk. Stksaimniecībām svarīgi bija ienākumi no biškopības.”

Par 20. gadsimta biškopību plašs informatīvais, foto un priekšmetu klāsts skatāms izstādē “Sargājiet savu latviešu biti” (Fr. Galenieks). Tā atvērta muzeja krātuvē Sarkaņos un skatāma turpmāk. Jaunajā izstādē ir dažāda veida medus sviedes, bišu barotavas,

dūmekļi, medus rāmīši un cits biškopja inventārs. Tāpat skatāmi foto, periodikas izdevumi, dokumenti un citi materiāli saistībā ar biškopību mūsu novadā.

Izstādes autore Madonas muzeja galvenā krājuma glabātāja Laima Garā aicināja apmeklētājus, īpaši biškopjus, iesaistīties ar foto, ziņām, ar dravas inventāru nu jau 21. gs. biškopības vēstures rakstīšanā. Ar avīzes starpniecību aicinām atvēlēt novada biškopības vēsturei senākas lietas un arī mūsdienu liecības par biškopību – foto, ziņas, bitenicka darba priekšmetus, ierīces.

Jaunatklātajā izstādē Sarkaņu krātuvē. 2024. gada maijs.

I. Sudāres foto

Vidū medus sviede, kuru 20. gs. 2. pusē lietojis Pēteris Vilciņš Sarkaņu pagasta “Grāveros”.

I. Sudāres foto

Vēstures atspulgos

3. maijā pirms 150 gadiem Sarkaņu “Sprīzdānos” dzimis vēlākais elektrotehnikas inženieris, telegrāfijas un telefonijas speciālists, pedagogs, mācību grāmatu autors Andrejs Stūresteps. Iespējams, ka vecāku Jēkaba un Marijas piederība latviešu pareizticīgajiem noteikusi dēla izglītošanās ceļu. Pēc divklasīgās ministrijas skolas Lazdonā sekoja skolotāju seminārs Pēterpilī (Pēterburgā). Atgriezies strādāja par skolotāju Tukumā un Liepājas Romnu dzelzceļa skolā. Vērojot Liepājā kara ostas un cietokšņa izbūvi, radās interese par inženiera darbu. Gada laikā A. Stūresteps ieguva vidējo izglītību un nokārtoja gala pārbaudījumus pie Aleksandra kadetu korpusa Pēterpilī. Studēja Pēterpils Elektrotehniskajā institūtā, ko absolvēja, ieguvis inženiera-elektriķa grādu. Sekoja dienests Rīgas pasta un telegrāfa apgabala pārvaldē kā mehāniķim. 1905. gadā viņš jau bija Liepājas un kara ostas telefona tīkla priekšnieks. Kopš 1912. gada strādāja Rīgas pasta un telegrāfa apgabala valdē, dzīvoja Tērbatā un universitātē pabeidza augstākos matemātikas kursus, iegūdamis ģimnāzijas skolotāja tiesības.

I pasaules kara sākumā A. Stūrestepu iecēla par valdības inspektoru Rīgas telefonu sabiedrībai. Īsu brīdi pirms Latvi-

A. Stūresteps ap 1919.gadu.
LVVA – 2996.f; 17.apr., 54122.l.

jas Republikas proklamēšanas A. Stūresteps atgriezās no bēgļu gaitām Krievijā.

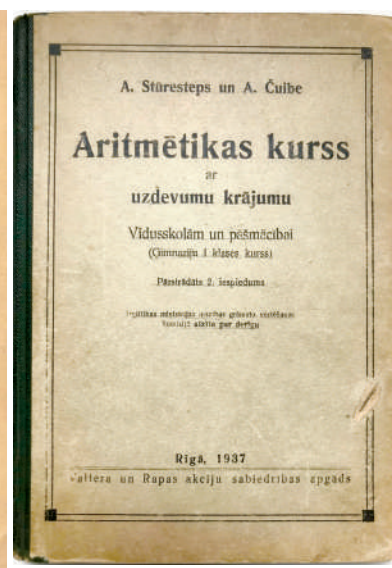
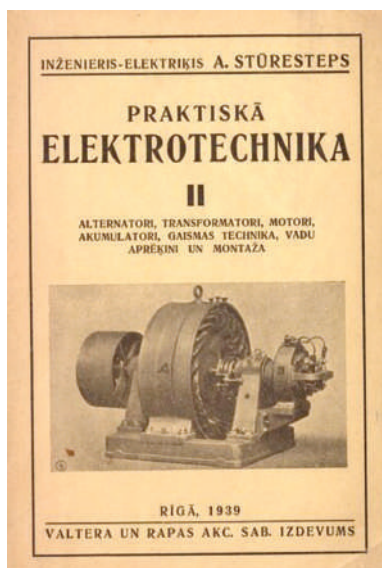
Pagaidu valdība viņam uzticēja organizēt pasta un telegrāfa darbību valstī, līdz 1924. gadam bija tehniskais direktors. Stūresteps uzskatīja, ka vajadzīgais jāražo pašiem uz vietas. Galvenā pasta pagrabā iekārtotā darbnīca drīz pārauga par telegrāfa telefona aparātu un elektrisko piederumu fabriku un kļuva par lielāko elektrotehnisko aparātu ražotni Baltijas valstīs – VEF.

Kopš 1921. gada ievēlēts Latvijas Universitātes Inženieru fakultātē par docentu telegrāfijā un telefonijā. Uzrakstītas vairākas mācību grāmatas.

Par A. Stūrestepa mūža nogali trūkst informācijas. Pēc II pasaules kara sabiedrībā plaši zināms bija viņa dēls, izcilais vijolnieks un pedagogs Voldemārs (Vladimirs) Stūresteps (1909–1985).

(Informācija pēc Madonas muzeja vadošās pētnieces I. Gaujēnas rakstītā)

Foto no šīs skolas muzeja krājuma

Astotā Muzeju nakts Sarkaņos

Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē aizvadīta tradicionālā Muzeju nakts ar izstādes atklāšanu, dažādām prāta spēlēm, kas saistītas ar bitēm un senākām iedzīves lietām, foto orientēšanos, cienāšanos ar tēju un medus maizi.

Muzeju nakts norisi bagātināja amatiereteātra “Piņģerots” (režisore A. Špure) aktieru literārie lasījumi (E. Ķikures tēlojumi, A. Pelēča stāsts “Vaskainis”). Šo vakaru visā tā garumā īpaši skanīgu darīja “Kalnagravu” Amatu skolas etno-

grāfisko kokļu kopas vadītājas Zitas Gailītes aizrautīgā kokles spēle un dziedāšana kopā ar E. Janovski un dēlu Jorenu, iesaistot muzicēšanā arī pašus muzejniekus un muzeja apmeklētājus. Sirsnīgs paldies visiem! Prieks par apmeklētāju interesi un nesteidzīgumu Muzeju nakts norisē.

Materiālus sagatavoja Inese Sudāre
Laimas Garās foto

Zītai un Jorenām pievienojušies arī
Muzejnakts apmeklētāji. 2024. g. 18. maijs.

MFC LOGS aktivitātes

20. aprīlī MFC LOGS telpās notika Veiksmīgas komunikācijas un sadarbības pasākums mūsu jauniešiem kopā ar Gulbenes vidusskolas pašpārvaldes un Gulbenes novada jauniesu domes jauniešiem. Ideja par draudzības pasākumu radās Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras organizētajās izcilības mācībās jaunatnes darbiniekiem. Tur,

satiekoties ar Gulbenes kolēģiem, izlēmām kopīgi realizēt mācību uzdevumu – pasākumu jauniešiem, kur liekam lietā mācībās apgūto.

Kopā pasākumā piedalījās 18 jaunieši, kuri ļoti aktīvi un ar aizrautību iesaistījās uzdevumu veikšanā un diskusijās. Pasākumu vadījām trijātā – MFC LOGS vadītāja Aiga, Gulbenes vidusskolas pro-

jektu vadītāja Ieva un Gulbenes novada Jaunatnes darbiniece Amanda.

Bijām sagatavojušas dažādus uzdevumus jauniešiem, kur ar neformālas izglītības metodēm pārrunājām par cieņpilnu diskusiju, pieņemšanu, līderību un līdzdalību.

Jaunieši pēc kopā pavadītas dienas nolēma, ka šāda veida pasākumi ir jāatkārto.

Laiks pastaigai

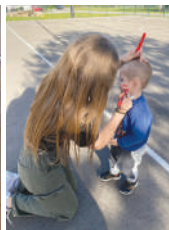
No 18. aprīļa līdz 7. maijam MFC LOGS aicināja visus, visus doties pastaigā pa mūsu skaisto Bikšēri. Kā lielisku maršrutu pastaigai ieteicām Bikšēres teritorijā uzstādītos vingrošanas stendus, kurus pirms pāris gadiem ierīkoja biedrība “Futbola attīstībai Madonā”. Motivācija pastaigai bija ne tikai veselīgs dzīvesveids, bet arī iespēja saņemt kustību veicinošas balvas. Viss, kas bija jāizdara, – jāiesūta bildes no pastaigas. Laimīgie trīs balvu saņēmēji – Dzintra, Everts un Megija. Viņi balvās saņēma pastaigai noderīgas lietas.

Maijs bija ļoti satraukts un azartisks – HOKEJA MĒNESIS. Pēc vairāku iedzīvotāju lūguma hokeja skatīšanās tika organizēta arī MFC LOGS. Bija spēles, kur skatītāju bija apmēram desmit, un bija arī spēles, kur skatītāji bija pilna zāle. Katra spēle LOGĀ bija aizraujoša – fanojām, dziedājām himnu un svinējām gūtus vārtus.

Starplaikos gājām arī paši izkustēties – spēlējām florbolu, mētājām basketbola bumbu grozā un izmantojām laiku, lai izdaiļotu sejas ar Latvijas karodziņiem. Paldies visiem, kuri bija kopā LOGĀ.

Hokejs LOGĀ

Realizēts Jauniešu iniciatīvu projekts, ko finansē Madonas novada pašvaldība – “Orientējies Biksērē!”

Tiklīdz tika izsludināts Jauniešu iniciatīvu projektu konkurss, MFC LOGS jaunieši aktīvi pievērsās ideju ģenerēšanai un pasākumu plānošanai. Iesniedzām piecus jauniešu projektus. Lepojos ar visiem jauniešiem, kuri iesniedza savu ideju. Projekti bija ļoti pārdomāti. Diemžēl konkurence bija ļoti liela, tāpēc apstiprināti tika tikai divi projekti. Viens jau realizēts, bet otru realizēsīm jūlijā.

Viens no projektiem bija Sabīnes Gaiļītes iesniegtais “ORIENTĒJIES BIKSĒRĒ!”, kuru realizējam 2. jūnijā.

Pasākumam pieteicās divpadsmit komandas. Komandām bija sagatavoti 18 uzdevumi dažādās Biksēres vietās. Uzdevumi bija paveicami ikvienam, jo nepieciešams bija tikai ieslēgt savu radošo domāšanu. Tika sacerēti saukļi mūsu avotiņam, izgatavoti mini plosti no dabas materiāliem, filmēti īsi video par Biksēri un izveidoti plakāti ar idejām pasākumiem un aktivitātēm vasarai Biksērē.

Liels nopelns veiksmīgajam pasākumam pienākas ne tikai Sabīnei un LOGAM, bet arī LOGA LIELDRAUGIEM. Jau atkārtoti mūsu pasākumus un jauniešus ar prieku atbalsta SIA HENIS Madonā un DRUKAS NAMS Jēkabpilī.

Aicinājumam atbalstīt jauniešus HENIS neatsaka, bet meklē veidus, kā forši atbalstīt jauniešu idejas. Droši vien fakts, ka pats SIA HENIS īpašnieks nāk no Sarkaņu pagasta, ir motivējošs šim atbalstam. Jau iepriekš esam saņēmuši nozīmīgu atbalstu – gan ar lielu skaitu āmurīšu un naglu dažādu ideju realizēšanai, gan

gardumus kopīgu brīžu baudīšanai. Lai arī no veikala sortimenta šī projekta īstenošanai

neko nevarējām izmantot, tomēr atbalsts netika atteikts. Šoreiz kā lielisks atbalsts balvu fondam no HENIS tika sagādāti pieci gardi kliņģerīši.

LOGA draugi arī no Jēkabpils DRUKAS NAMS atkārtoti atbalsta jauniešu idejas. DRUKAS NAMA piedāvājums ir ļoti plašs, un katram pasākumam vajadzīgo pie viņiem mēs varam atrast un pasūtīt, reizēm ar termiņu “vajadzēja jau vakar”. DRUKAS NAMĀ vienmēr saņemam lielisku attieksmi pret mums, arī veicot pasūtījumus, kurus viņi mums sponsorē. Lai arī jaunieši ne vienmēr izsaka skaidri savu vēlmi, tomēr kopīgi tiekam pie lieliska rezultāta. Šoreiz ar DRUKAS NAMA atbalstu pasākuma uzvarētāji tika pie skaistām medaļām un kausiem. Bet visas komandas, kuras piedalījās, saņēma auduma maisiņus ar pildspalvām, kas noderēja uzdevumu pildīšanai un noderēs arī turpmāk.

Pēc uzdevumu veikšanas komandas un līdzjutēji tika cienāti ar gardām pusdienām, kuras mums sagatavoja Sarkaņu pagasta pārstāve Vivita. Arī Sarkaņu pagasta pārvaldes kolektīvs vienmēr ir

atsaucīgs un jauniešu degsmes un idejas nekad netiek noraidītas, bet atbalsts tiek sniegts vienmēr.

Atbalsts jauniešiem no MFC LOGS ir ļoti motivējošs, bet, ja viņu idejas tiek atbalstītas arī no uzņēmēju, pagasta vai kopienas puses, viņu degsmes līdzdarboties un iesaistīties ir daudz lielāka. Tāpēc PALDIES visiem, kuri palīdzēja Sabīnes projekta realizēšanā!

Aiga Dzene, MFC LOGS vadītāja
Aigas Dzenes foto

Svētku brīži

18. maijā tautas namā "KALNAGRAVAS" uz piecu gadu dzimšanas dienas koncertu aicināja bērnu deju kolektīvs "Avotiņš". Koncertā piedalījās gan esošie dejotāji, gan tie, kas dejujuši kolektīva pirmsākumos un šobrīd jau sākuši skolas gaitas. Koncertu ar savām jestrājām dejām kuplināja deju kolektīvs "RAMOSTE".

Kolektīvs dibināts 2018. gada rudenī. Pirmā uzstāšanās notika tautas namā "KALNAGRAVAS" mūsu valstij tik nozīmīgā un vēsturiskā dienā 18. novembrī, kad Latvija svinēja savu 100- gadi. Kā pastāstīja vadītāja Ineta Simtiece, šajos gados kolektīvā dejujuši apmēram 80 bērni. Šobrīd mazie dejotāji ceļu uz mēģinājumiem mēro ne tikai no Sarkaņu pagasta, bet arī no Cēsaines, Madonas

un Aronas pagasta. Prieks, ka tie, kas jau sākuši skolas gaitas, turpina deju skolu deju kolektīvos un ar "Avotiņu" viņiem saistās jaukas bērniības atmiņas.

Mazie dejotāji kopā ar Puķu meiteni uz skatuves jutās brīnišķīgi. PALDIES vadītājai Inetai Simtiecei, paldies vecākiem, jo bez viņu atbalsta darbošanās kolektīvā tā mazajiem dalībniekiem nebūtu iespējama.

Svētku brīdī kolektīvu sumināja Madonas novada pašvaldības vecākā speciāliste kultūras jautājumos Daiga Torstere, Sarkaņu pagasta pārvaldes vadītājs Sandis Kalniņš, multifunkcionālā centra "Logs" vadītāja, jo tieši tur ikdienā mazie dejotāji mēģina. Tāpat izskanēja apsveikumi no citiem tautas nama "Kalnagravas" amatiermākslas kolektīviem.

Kā jau jubilejās ierasts, neiztika bez svētku tortes. Ir noslēdzies kāds posms kolektīva vēsturē, bet tā darbība turpinās, un "Avotiņš" čalodams turpina savu ceļu.

Valdas Kļaviņas teksts
Foto no kolektīva arhīva

"Avotiņš" deju un čalo savam un citu priekam.

Svētku brīži

Senioru deju kolektīvi tiekas Limbažos

1. jūnijā Limbažu estrādē notika XXII Senioru deju dienai veltīts koncerts "Sadanc's iekš Lemsal", kurā piedalījās 102 Latvijas senioru deju kolektīvi no visas valsts, pulcējot teju 2000 dalībnieku.

Dalībnieku vidū arī tautas nama "Kal-

naravas" senioru deju kolektīvi "Labākie gadi" un "Senči", kas ceļu uz svētkiem mērot sāka visai agri saulainā jūnija rītā. Jau tuvojoties Cēsīm, mākoņi debesīs palika tumšāki, un Limbaži mūsu deju kolektīvu sagaidīja ar pamatīgām lietussgāzēm, kas ik pa laikam deju kolektīvus veldzēja arī

mēģinājumu laikā. Bet, sākoties koncertam, laika apstākļi uzlabojās, un saule spīdēja visai spoži. Kā atzina paši deju kolektīvu dalībnieki, ka bija pelnījuši skaistu svētku dienas noslēgumu.

Valdas Kļaviņas teksts
Foto no kolektīvu arhīva

Deju kolektīvi pirms koncerta.

Deju kolektīvi pirms koncerta.

"Senči".

"Labākie gadi".

SDK "Senči" un "Labākie gadi" Limbažu estrādē.

Tradīcijas

Pasākums “Satiec savu meistar!”

Pasākuma “Satiec savu meistar!” būtība – vēstīt plašākai sabiedrībai par cilvēku, par viņa zināšanām un prasmēm, kas saglabātas un pārmantotas no paaudzes paaudzē. Pasākums Latvijā notika jau 16. reizi. Un tā norise šogad atšķirībā no iepriekšējiem gadiem bija plānota vairākas nedēļas nogales kādā no Latvijas novadiem. Vidzemē, tostarp Madonas novadā, meistari savus ciemiņus, lai prezentētu un tālāk nodotu savas zināšanas un prasmes, gaidīja 6. un 7. aprīlī.

Sarkaņu pagastā piedalīties pasākumā bija iespēja aušanas un rokdarbu darbnīcā “Ozolkalna klēts”, kur mestare Līga Kuba interesentus iepazīstināja ar to, kā radīt un nēsāt jaunrades tērpu, apvienojot tautiskos elementus ar mūsdienīgiem risinājumiem apģērbā, kas lietojams gan ikdienā, gan svētkos.

Sarkaņos, Amatu skolā, rosība bija vērojama abas dienas. 6. aprīlī savas zināšanas un prasmes ikvienam interesentam ierādīja mestare Daira Drozdova, izstāstot un praktiski parādot lupatu deķu tapšanas ceļu, savukārt mestare Vanda Podiņa interesentiem ierādīja izšuvumu tillā, ko izmantot, rotājot tautas tērpa elementus.

7. aprīlī skolas virtuvē rosījās saimniece Antra Gotlaufa, lai dalītos savā pieredzē un kopīgi pagatavotu tradicionālo latviešu ēdienu – putraindesas. Kā atzina pasākuma dalībnieces, putraindesas garšo daudziem, bet problēmas, lai tās pagatavotu, ir iespēja iegādāties galveno ēdiena sastāvdaļu – asinis.

Abās pasākuma dienās ikvienam bija iespēja pamēģināt etnogrāfiskās kokles

spēles pie Zitas Gailītes. Tie, kas apmeklēja kokles spēles meistarklasi, galvenokārt bija iesācēji, kas iepazīna instrumentu – kokli un tās muzicēšanas pamatus.

“Satiec savu meistar!” aizvadīts darbīgi, radoši un iespaidiem bagāti. Meistari saka paldies visiem, kas apmeklēja un aicina tikties arī nākamgad, jo idejas, kādas meistarklases varētu realizēt, jau ir. Un, ja kādam ir vēlēšanās darboties Amatų skolā, var pievienoties jebkurā laikā.

Valdas Kļaviņas teksts un foto

Pieredze

Tautastērpu pa īstam novērtē tad, kad to darinājis pats tā valkātājs

Aušanas pulciņa vadītāja Daira Drozdova vasaras sākumā pabeigusi rokdarbu skolas “Latvietes pūrs” kursus, papildinot savas zināšanas un prasmes, kas noderēs gan pašai, gan tiks tālāk nodotas pulciņa meitenēm.

Dairas pamatdarbs ir grāmatvede, bet aušana ir gan hobijs, gan papildu darbs. Tāpat viņai prieku sagādā dziedāšana vokālajā ansablī “Rondo” un korī “Cesvaine”, muzicēšana arī Amatų skolas kok-

ļu grupā.

Ar “Sarkaņu Ziņu” lasītājiem Daira dalās savās sajūtās par darbu, aušanu, svētkiem un tradīcijām.

Kas pamudināja turpināt, pilnveidot zināšanas?

Parasti rokdarbu pamatu prasmes meitenes apgūst rokdarbu stundās, bet es no 6. klases mācījos Murjāņu sporta internātskolā, kur rokdarbu stundas katrā ziņā nebija prioritāte. Uzadīt zeķes mācēju,

bet cimdi... Darbus noaust mācēju, bet tos apstrādāt, lai tie būtu rādāmi izstādē vai lietojami ikdienā, īsti labi nepadevās. Vispirms iestājos Rīgā studijā “Rota”, kur vadītāja Aija Krūmiņa dalījās savās zināšanās. “Rotā” iepazīnos arī ar “Latvietes pūru” vadītāju Aivitu Heniņu. Mani vienmēr iekšēji ir virzījis spēks, kas liek iepazīt un apgūt ko jaunu. Izpētīju mācību priekšmetus un apguvu rokdarbu skolas 2-gadīgo kursu. Tiesa, tas izstiepās vairā-

Mēitas Māras zīmētie tēli, izmantojot Dairus prototipu.

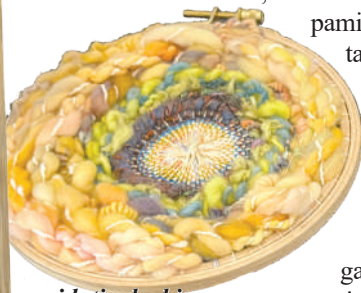
kos gados, nekā bija plānots, dēļ COVID epidēmijas un ar to saistītajiem ierobežojumiem, jo mācības notika tikai un vienīgi klātienē. Uz rudens pusi jau atkal dīdīja nemiers. Izpētīju kursu piedāvājumu un uzsāku mācības vēl gobelēnu aušanā, šūšanā iesācējiem un dzijas krāsošanā ar sēnēm. Ar augiem krāsot dziju nedaudz esmu mācījusies no Anetes Karlsones. Krāsošanas process aizrauj ar nezināmo, kāds būs rezultāts dzijas krāsošanai. Zini, ka būs dzeltens, zaļš, bet ļoti precīzi tas nav zināms, kādā nokrāsā, jo tonis mainās pat no izmantotā ūdens. Ar ķīmiskajām krāsām rezultāts ir paredzams, bet trūkst pārsteiguma. Ar sēnēm krāsojot, var iegūt arī tādus toņus, kurus ar augiem iegūt ir sarežģīti, piemēram, laškrāsu vai ļoti tumši sarkanu. Mācību procesa laikā sakrāsoju dzijas ar sēnēm, tagad taps plecu lakats.

Aušanas pulciņu vadi jau nedaudz vairāk nekā piecus gadus. Kādas ir sajūtas, sākot šo darbu, un šobrīd?

Uzsākot darbu pulciņa vadīšanā, turpināju Ineses Mailītes labi iesākto. Protams, ka bija arī pašai jāaug savās zināšanās un varēšanās. Meitenes, kas darbojas pulciņā, zināju, jo arī es pulciņā mācījos no Ineses darboties ar Viļumsona stellēm.

Dairus veidotie darbi

Sēnēs krāsotas dzijas

Izstādes atklāšanā Mēru muižā.

Aušanas pulciņš šo gadu laikā ir audzis gan skaitliskā ziņā, gan zināšanās, gan prasmēs. Šobrīd pulciņā Iveta auž vasarai lina lakatu, kas būs pirmais šāda veida darinājums pulciņā. Pagājušajā gadā, lai radītu muzeja ēkai uz skolas jubileju dāvanu, apguvām aušanu pērlīšu tehnikā. Vilnas lakatu aušana jau ir gana pierasta lieta meitenēm, te vairāk spēle ar krāsām un rakstiem. Un ir lietas, kuras vēl tikai sapņojam iemācīties darināt, piemēram, divpusējo segu aušanu.

Protams, darbošanos pulciņā ļoti ietekmēja COVID pandēmija. Nevarējām tikties, trūka domu apmaiņas savā starpā. Daudz meiteņu iegādājās stelles pašas un ierūmēja tās kādā istabā mājās. Bet no otras puses, tas ir licis augt meistarībā stellju un audekla sagatavošanai aušanai. Skoliņas apmeklētājiem parasti rādām un ļaujām pamēģināt atspoles mešanu audeklā. Viss sarežģītāis aprēķinu, krāsu prāta vētras, velku mešanas, nīšanas, šķietošas, pamīnu piesiešanas process pirms tam jau ir veikts.

Kolektīvu vieno kopīgas ekskursijas, kurās gūstam jaunas idejas. Mūs vieno arī dziesmas ceļā, pat dejas pieturvietās. Skoliņā pulcējamies visas kopā mācību gada sākuma atzīmēšanai, izrunājam ziemā padarāmo un izsakām turpmākā darba vēlmes. Cenšamies sanākt kopā kuplākā pulciņā arī ap gadu miju. Šogad 3. augustā piedalīsimies pasākumā Vecpiebalgā "Vislatvijas audēju svētki "Vēveros"".

Ir liels prieks, ka meitenes ir atsaucīgas, ja vajag darbus uz izstādēm. Veiksmīgi piedalījāmie Dziesmu un deju svētku izstādē "Mēs", Mēru muižā izstādē "Dievs", Siguldā Devonā izstādē ar darbiem no otrreizējiem materiāliem, Madonas un nova-

da bibliotēkās. Arī skoliņā izstādes varam noorganizēt, ja vien ir pieprasījums. Šobrīd veidojam darbus Mēru muižas izstādei "Darbs" un izstādei Siguldā Devonā par spilvenu tēmu.

Kādu redzi aušanu, rokdarbus, tāpat Dziesmu un Deju svētkus nākotnē?

Audēji, rokdarbnieki un šuvēji ir tie, kas apgērbj plašo pašdarbnieku pulku, darina tautastērpus. Šo darbu darināšana ir diezgan cikliska no svētkiem uz svētkiem. Kvalitatīvi un ar rokām gatavots tērps nav un nebūs lēts. Aizvien vairāk pašdarbnieku kolektīvu dalībnieki grib piedalīties sava tērpa darināšanā, kaut vai noaust brunčus. Tikai tad, kad pats esi darinājis kaut vienu detaļu no tērpa, sāc novērtēt, cik liels darbs ir ielikts, lai radītu visu komplektu. Kamēr vien būs dzīvs latviskais gars, vēlme uzvilkt tautastērpu, audējiem, rokdarbniekiem un šuvējiem būs tie jādarina. Priecē, ka Dziesmu svētkos tautastērpos ir ne tikai tie, kas dejo vai dzied, bet arī daudz skatītāju. Tas vieno, liek smaidīt un stāvēt staltāk.

Filmāi "Zeme, kas dzied" meita Māra zīmēja tēlus, par kuriem varēja balsot un ziedot filmas veidošanai. Bijām ar Juri izbroukuši nelielā ceļojumā, kad atskanēja zvans no Māras, ka vajag zīmēt cilvēkus tautastērpos. Nosūtīju bildi ar savu foto no telefona bilžu arhīva. Un es varu tagad lepoties par to, ka kaut nedaudz varēju palīdzēt filmas tapšanā (mans prototips esot ziedotājiem patīcis vislabāk).

Dziesmu un deju svētkiem būs būt.

Kāda ir šodienas audēja? Ko varētu novēlēt viņam un tiem, kas vēl nav sadūšojušies atnākt pie tevis, lai apgūtu jaunas prasmes?

Šodien audēji Sarkanu amatu skolā ir darbīgi cilvēki (skolotāji, pārtikas tehnologi, finanšu speciālisti, mediķi, dārznieki, pensionāri, pārdevēji u.c.). Aušana zināmā mērā ir meditācija. Kādreiz labākie audēji – vēveri – bija vīrieši. Šobrīd sievietes ir aktīvākas audējas. Pulciņā reizēm pasmaidām par Mūzām (krāsu, darboties gribu, ideju) – vai nu tā ir atnākusi, vai gulēt aizgājusi. Mans vēlējums, lai Mūzas virza mūs uz priekšu prasmēs, varēšanā, zinātkārē.

Vai aušana kā darbošanās patiks, vai nepatiks, var saprast diezgan ātri – vai nu āķis lūpā ir, pamēģinot kādu rindiņu izaust, vai nav. Ja vēlies apgūt, izzināt šo radošo procesu, nāc pulciņā.

Esmu skoliņā piektdienās no plkst.14.00 līdz 17.00.

**Dairu Drozdovu uzklaustīja
Valda Kļaviņa
Foto no personīgā arhīva**

Jaunumi bibliotēkās

Vasara ir gadalaiks, kas ļauj lasīšanai nodoties visdažādākajās vietās un laikapstākļos – vilcienā pa ceļam uz jūru, gultā zem pleda, kamēr ārā līst vasarīgs lietuss, siltās novakarēs šūpuļtīklā pie mājas. Tas ir arī laiks, kad pārcilāt uz naktsgaldiņa sakrāto grāmatu kaudzi un izlasīt kādu sen iecerētu romānu vai dzejas krājumu. Lai smeltos iedvesmu lasāmvielai vasarā, Sarkanu bibliotēka šajā gadā ir iegādājusies bagātīgu detektīvu un romānu grāmatu klāstu no dažādām izdevniecībām.

Jūsu uzmanībai neliela grāmatu izlase Latvijas vasarai – dažas stindzinoši aukstas atvēsinās Latvijas svelmainākajās dienās, savukārt citas sasildīs un uzkarsēs reizēs, kad meklēsiet papildu deķi.

• Gada nogales klusajā laikā Mežajos, dzīvnieku patversmes “Nadziņš” barības nojumē, lieljaudas gaļas mašīnā, tiek atrasta sievietes kāja... bez ķermeņa. Gandrīz tajā pašā laikā pagasta galvas Arvja Konrāda saderinātās Ingas Plūmītes skaistumsalonā iebrūk specvienība un visu izārda, arestējot saimnieci par narkotiku glabāšanu. Lūāras ielejā, Arno pilī, kurp Anna Elizabete un Ģirts Melderis devušies strādāt pie filmas “Gadsimta ķēriens”, viena pēc otras notiek divas slepkavības: viņa degustācijas laikā noindē pilskungu, bet pēc dažām dienām viņadārzos ar desmit šķēpa dūrieniem tiek nobeigts vīndarītavas pārzinis. Filmā atveidojamie pagātnes notikumi, skatoties šodienas acīm, rādās citā gaismā, turklāt dažas personas nav tās, par ko uzdodas... Uzzinājuši par notiekošo, Miks Kaķītis un Egons

Dambergs dodas uz Franciju glābt draugus no nepatīkšanām.

• R o m ā n s “Daiļā Marija” ir triju 18. gadsimta „kurzemnieku romānu” cikla noslēdzošais darbs. Pir-

mais “Elīza fon der Reke. Soļi rītausmā” un otrais – “Doroteja. Izredzētā” stāstīja par vācbaltiešu aristokrātēm pusmāsām Mēdemām, no kurām vecākā kļuva par ievērojamu literāti un sava laikmeta apgaismības kustības simbolu, bet jaunākā – par pēdējo Kurzemes un Zemgales hercogistes valdnieci fon Bironu.

Galvenais “Daiļās Marijas” varonis ir gleznotājs Johans Būmanis. Inguna Bauere ierosmi šim tēlam radusi, lasot mākslinieka Johana Heinriha Baumaņa (1753–1832) dzīvesstāstu, bet īpaši spēcīgu iedvesmas dzirksti uzšķīlusi Šveices gleznotājas un grafiķes Andželikas Kaufmanes (1741–1801) glezna “Flora”.

• 1962. gads. Kubas krīze. Kamēr pasaule ir kodol kara priekšā, krievu zemūdene dodas slepenā misijā uz Ziemeļpolu. Zinātnieces Carinas galvenais dzīves uzdevums ir nogādāt zemūdeni galamērķī, bet, kad notiek avārija, Carina saprot, ka tikai no viņas ir atkarīgs, vai misija tiks izpildīta. 2018. gads. Sibīrija. Īpašo spēku vienības kareivim Annai Eunei ir izdevies izbēgt no masu slepkavības Ziemeļpolā, un nu viņai pēc ievainojumiem nākas ārstēties slimnīcā Sibīrijā. Annas cerības tikt mājās uz Norvēģiju ātri vien sabrūk, jo krievu militāristi draud nogalināt viņas draugu Borisu, ja vien viņa nedosies atpakaļ uz Ziemeļpolu meklēt Aukstā kara laikā pazudušo zemūdeni. Ziemeļpolā Anna satiek ekscentrisko zinātnieci Carinu, kurai vienīgajai bija izdevies izdzīvot pēc avārijas un ar kuru kopā viņai ir jāatklāj pazudušās zemūdenes noslēpums.

• “Vairs nekad,” noteica karaliene Elizabete II pēc princeses Diānas traģiskās nāves. Viņa bija pārliecināta, ka karaliskajā ģimenē vairs nekad nebūs “otras Diānas”, kuras popularitāte un rīcība radītu draudus britu

Labā grāmata arī vasarā

monarhijai. Tomēr nepagāja ilgs laiks, kad vēsture draudēja atkārtoties – princis Harijs satika Holivudas zvaigzni Meganu Mārklu, un karaļnamam atkal nācās tikt galā ar jauniem izaicinājumiem. Papildus prinča Harija un Meganas skandālam autore atklāj arī to, kā pēc princeses Diānas nāves veidojās Čārlza un Kamillas attiecības, kā princis Viljams satika Keitu un viņu pasakai līdzīgais mīlasstāsts apbūra visu pasauli un kā karaliene Elizabete II spēja saglabāt stāju un vienmēr palika uzticīga monarhijai.

• Atriebība ir spēcīgs dzinēj-spēks. Kad savrupā meža mājā tiek atrasts brutāli noslepkavots vīrietis, turpat atrastais rotaļu lācītis izmeklētājus aizved pie bijušās policistes Filipas Falkas, kura pēc ģimenes traģēdijas dzīvo ar noslepenotu identitāti. Viņa ir vienīgā, kura varētu palīdzēt atrast vainīgo, bet vai viņa vēlēšies sadarboties ar policiju? Arī prokurore Jāna Berzeliusa piedalās izmeklēšanā, taču viņai jāliek lietā visi iespējamie līdzekļi, lai pasargātu vīrieti, kuru mīl. Tajā pašā laikā viņš ir apņēmības pilns noskaidrot, kas saista Jānu un no cietuma iznākušo noziedznieku.

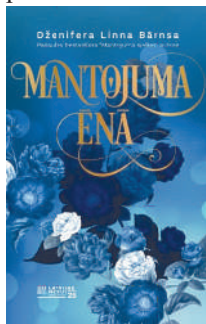

• Pavirši vērojot sadzīves problēmas, var likties, ka daudz kas notiek nejausi un pat piedzimšana ir nekas vairāk kā sagādīšanās, kam nav dziļāku cēloņu. Diezgan populāra ir ateistu versija, ka cilvēks dzīvo bez kāda augstāka plāna, un pēc nomiršanas viņa apziņa pazūd, tāpat kā pazūd – sapūst, izdilst vai pārvēršas pelnos – fiziskais ķermenis. Romānā “Liktenis” autors atklāj pavisam citu ideju – nejausību šajā dzīvē nav, pat mats nenokrīt no galvas bez Dieva ziņas. Visu kontrolē cēloņu un seku jeb karmas likums. Romāna sižets ir spraigs – grāmatas varoņi no pirmās līdz pat pēdējai lappusei griežas intrigu, melu, noziegumu, pārpratumu, melnās

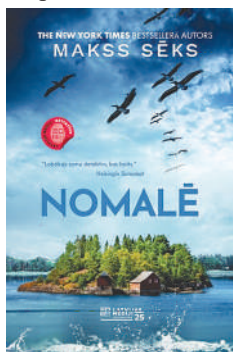
maģijas un arī nesavtīgas mīlestības radītu cēloņu un seku virpulī. Nekas šajā dzīvē nenotiek tāpat vien. Šī romāna varoņi ar savas dzīves pieredzi to lieliski pierāda. Atliek vien atvērt plašāk acis, prātu un sirdi...

jaunajai īpašniecei ne tikai sagādā asas izjūtas, interesantus piedzīvojumus un pareģo nākotni, bet arī izved no strupceļa par spīti tam, ka pārējie Amandu sauc par traku.

attālumā, bet katru soli izseko paparaci un ģimenes tumšo noslēpumu pavisam reālie augļi. Vienīgie, kam viņa vēl var uzticēties, ir šarmantie Hotornu brāļi. Bīstamā spēle sasniedz kulmināciju, kad tajā beidzot iesaistās arī tie spēlētāji, kas līdz šim slēpās ēnās. Vai Eiverija riskēs ar visu, lai palīdzētu tiem, kam tas visvairāk nepieciešams? Arī tad, ja tas nozīmēs iespēju pazaudēt naudu, mīlestību un pašai sevi...

prom no problēmām, dodas uz vientuļu Ālandu salu izvēdināt galvu. Atpūsties tā arī nesanāk, jo pietātnē tiek atrasts

- Amanda sapspringtā dzīves brīdī nolemj nopirkt auto, bet drīz uzzina, ka tikusi pie norakstīta lūžņa, kuram katrs jēdzīgs automehāniķis iesaka iet ar likumu. Taču uzticamais lūznis savai

ne. Mainās varas, uzglūn korupcija, haoss un vienaldzība, bet pazudusi meitene kļūst par simbolu cilvēcei. Viņa ir kā cerība, kas vienmēr sniedz atbalstu, kamēr nozieguma atrisinājums izrādās šokējošāks par kataklizmām.

- Mīkla aiz mīklas. Noslēpums aiz noslēpuma. Uzvarētājs iegūš visu. Lai saņemtu miljardiem dolāru lielo mantojumu, Eiverijai Hotorna namā jāizdzīvo vēl tikai dažas nedēļas. Brīvība ir rokas stiepiena

ir rokas stiepiena

- Vientuļa sala. Tumša nakts. Meitenīte zilā mētelī. Ikviens, kas viņai tuvojās, mirst. Kad pārkāpuma dēļ izmeklētāju Džesiku Niemi uz laiku atstādina no darba policijā, viņa, cerot tikt

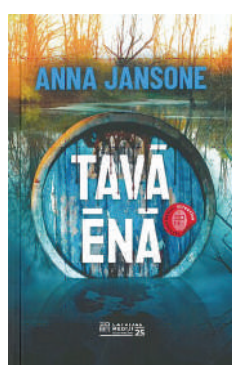
liķis, un Džesika nespēj stāvēt malā, neiesaistoties izmeklēšanā. Vietējie ir pārliecināti, ka slepkavībā vainojama pirms daudziem gadiem pazudusī meitenīte, kas spokoja salā un ir atgriezusies, lai viņus pa vienam nogalinātu. Džesikai nākas pārliecināties, ka ne vienmēr var ticēt visam, ko redz.

20. gadsimta beigās Horvātijā. Kara fonā risinās ģimenes traģēdija: nelielā ciematīnā pazūd meitene, un vienīgie, kas viņu turpmākos gadu desmitus turpina meklēt, ir ģimene.

2021. gada jūnijā visa pasaule klausījās, kā Britnija Spīrsa runā atklātajā tiesas sēdē. Viņas stāsts – viņas patiesība – atstāja nenoliedzamas sekas un izmainīja gan viņas, gan daudzu citu cilvēku dzīves.

kumskolas skolotāja un vientuļā māte. Ātri vien kļūst skaidrs, ka iepriekšējā izmeklēšana bijusi pavirša. Sieviete pirms nāves saņēmusi draudus, kuriem policija nav pievērsusi pienācīgu uzmanību, un, kad Barka jaunā kolēģe Sāra saņem li-

20. gadsimta beigās Horvātijā. Kara fonā risinās ģimenes traģēdija: nelielā ciematīnā pazūd meitene, un vienīgie, kas viņu turpmākos gadu desmitus turpina meklēt, ir ģimene.

2021. gada jūnijā visa pasaule klausījās, kā Britnija Spīrsa runā atklātajā tiesas sēdē. Viņas stāsts – viņas patiesība – atstāja nenoliedzamas sekas un izmainīja gan viņas, gan daudzu citu cilvēku dzīves.

- Britnija Spīrsa autobiogrāfija "Sieviete manī" ir drosmīgs un aizkustinošs stāsts par brīvību, slavu, mātes lomu, izdzīvošanu, ticību un cerību.

2021. gada jūnijā visa pasaule klausījās, kā Britnija Spīrsa runā atklātajā tiesas sēdē. Viņas stāsts – viņas patiesība – atstāja nenoliedzamas sekas un izmainīja gan viņas, gan daudzu citu cilvēku dzīves.

- Vecākajam izmeklētājam Kristoferam Barkam ar viņa komandai tiek uzticēta jauna lieta. Ezerā, iespūdzēta mucā, mirusi tiek atrasta pirms desmit gadiem pazudusī Emelija Kartmane – sākumskolas skolotāja un vientuļā māte. Ātri vien kļūst skaidrs, ka iepriekšējā izmeklēšana bijusi pavirša. Sieviete pirms nāves saņēmusi draudus, kuriem policija nav pievērsusi pienācīgu uzmanību, un, kad Barka jaunā kolēģe Sāra saņem li-

dzīgus draudus, rodas bažas, ka viņa varētu būt nākamais upuris. Barks ir apņēmības pilns novērst slepkavību. Bet vai viņam tas izdosies?

vināt visskaistākos mīlestības svētkus. Protams, bez sarežģījumiem neiztikt: līgava ar līgavaini dzīvo katrs savā pilsētā, turklāt atklājas, ka topošajai vīramātei ir reta un dīvaina fobija. Bet vistrakākais notikumu un jūtu mudžeklis sagriežas, kad Annijas draugs Valts apsūdz Līnas līgavaini noziegumā...

Atkal ir vasara. Garie vakari un gaismas daudzums šajā gadalaikā ir pamudinoši apstākļi, lai lasītu vairāk. Vai varētu būt, ka vasara ir īpašs, citāds, atšķirīgs laiks literatūras izvēlē, jo spilgtā gaisma, viņu skaņa pludmalē, siltais vējš un laiskā poza liek izvēlēties literatūru, kas, iespējams, neprasa tik daudz uzmanības un sagādā baudu no vārdu virknējumiem vien? Ir grāmatas, kuru izlasīšana uzjunda piemirstas sajūtas. Tomēr varbūt jāmeklē vēl nepieredzētas emocijas, ko sniedz lasīšana.

Lai izvēlētos sev vēlamu lasāmvielu arī vasaras laikā, aicinām grāmatu lasītājus iegriezties Sarkanu bibliotēkās.

Didzis Akmentiņš,

Madonas novada Sarkanu pagasta bibliotēkas vadītājs

Viss notiek!

9. martā vidējās paaudzes deju kolektīvs "Kalnagravas" viesojās Suntažos, lai piedalītos deju kolektīva "Sunta" 45 gadu jubilejas koncertā.

31. martā Biksērē pie muižas notika tradicionālais Lieldieņu pasākums, kurā kuplais apmeklētāju skaits varēja ieklausīties pašmāju folkloras kopas "Libe" dziesmās un iemācīties tradicionālos deju soļus. Svētku laikā pie mums ciemojās skolēnu deju kolektīvs no Igaunijas, tāpat duets no Dzelzavas "Relatīvs".

Danči kopā ar "Libi".

Igaunu dejojātāju sveiciens.

Olu ripināšanas sacensības.

Lieldieņu zaķis priecē lielus un mazus.

Duets "Relatīvs" pieskandina svētkus.

Multifunkcionālā centra jaunieši un vadītāja Aiga vadīja svētkiem atbilstošās radošās darbnīcas. Ikvienu priecēja trušu ģimene, kas uz svētkiem bija ieradusies no Aizkujas puses Sarmas Blumfeldes saimniecības un Lieldieņu zaķis. Kuplo apmeklētāju skaitu lutināja saulainais laiks, un visapkārt valdīja pozitīva svētku gaisotne.

Radoša darbošanās MFC "Logs".

6. aprīlī vidējās paaudzes deju kolektīvs "Kalnagravas" piedalījās deju kolektīvu sadancī Mārupē.

Dejojāji pēc koncerta.

“Kalnagravu” puīši igauņu dejā.

6. aprīlī senioru deju kolektīvs “Senči” viesojās kultūras centrā Siguldā DEVONS, lai piedalītos koncertā “Sadancis pūpolziedos”.

“Senči” pēc koncerta un uz “Devona” skatuves

12. aprīlī amatierēātris “Piņģerots” ar Dž. Gluatomasa izrādi “Ģimenes svinības” viesojās Vestienas tautas namā.

28. aprīlī Jāņa Norviņa Madonas mūzikas skolā notika Madonas novada vokālo ansambļu skate, kurā savu sniegumu rādīja 12 Madonas novada vokālie ansambļi.

Visaugstāko punktu skaitu – 42,55 – un I pakāpes diplomu ieguva tautas nama “Kalnagravas” jauktais vokālais ansamblis “Rondo” vadītājas Daces Kalniņas vadībā.

“Rondo” pēc veiksmīgi aizvadītas skates.

23. maijā deju kolektīvs “Avotiņš” piedalījās Madonas novada pirmsskolas vecuma bērnu deju kolektīvu koncertā “Deju karuselis” Lauteres kultūras namā.

“Avotiņš” uz Lauteres kultūras nama skatuves.

Valdas Kļaviņas teksts
Foto no kolektīvu arhīva

Jaunie projekti

Valsts Kultūrkapitāla fonda “Vidzemes kultūras programmas 2024” izsludinātajā projektu konkursā atbalstu saņēmis Sarkaņu pagasta pārvaldes

tautas nama “Kalnagravas” iesniegtais projekts “Vidzemes tunikveida krekla šūšana”.

Kopumā projektu konkursam tika iesniegti 145 projekti, no kuriem pēc ekspertu izvērtējuma finansiālu atbalstu ieguva 65 projekti.

Projekta aktivitātes plānotas no septembra līdz decembrim. Nodarbības notiks Sarkaņos, Amatu skolā. Vadītāja – Vanda Podiņa.

Izmantojiet iespēju iegūt jaunas prasmes!

Valdas Kļaviņas teksts
Foto no Amatu skolas arhīva

*Biksēres muižā no
20.06.-12.08.
apskatāma Madonas
novadpētniecības un mākslas
muzeja izstāde
“Lauku muzikanti Madonas
novadā 20. gadsimtā”
un Sarkaņu audēju austie
lupatdeķi.
Apskatīt var Sarkaņu pagasta
pārvaldes darba laikā.*

Koncertu cikls "Muzikālas satikšanās Biksēres muižā"

Ceturtdien, 4. jūlijā, plkst. 20.00

Dziesminiece, "Latvijas sirdsdziesmas" dalībniece

INGA LAZDIŅA

Ingas ikdienu saistīta ar darbu kultūras jomā Smiltenes novada Grundzāles pagastā. Raksta dziesmas un dzejoļus, iedvesmu smeļas dabā, pie jūras, līdzilvēkos. Tic tam, ka viss ir uz labu, arī tad, ja dažubrīd klājas sūrāk.

"Ir tikai viena sirds, kas pukst mūžīgi – tā ir Dziesmas Sirds, jo dziesma neskaita gadus un ir nemirstīga".

Ieejas maksa – 5,00 eiro

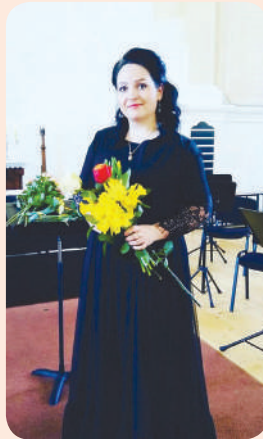
Piektdien, 12. jūlijā, plkst. 20.00

Vasaras vakara koncertā piedalīsies Latvijas Nacionālās operas māksliniece Sabīne Krilova, pianiste, komponiste Madara Kalniņa un čelliste Eliza Petrenko.

Mūziķes kopā uzstājas jau vairāk nekā piecus gadus, apceļojot Latvijas pilsētas, viesojoties lielākās un mazākās kultūras iestādēs un priecējot cilvēkus visdažādākajos notikumos.

Mūziķes koncertā atskaņos visiem ļoti zināmus latviešu un ārzemju komponistu darbus, uzburot patiesi skaista, romantiska, gaiša vasaras vakara noskaņu.

Ieejas maksa – 5,00 eiro

Piektdien, 19. jūlijā, plkst. 20.00

Bundzinieka Normana Bārbala solo koncerts "Ceļojums cauri laikam"

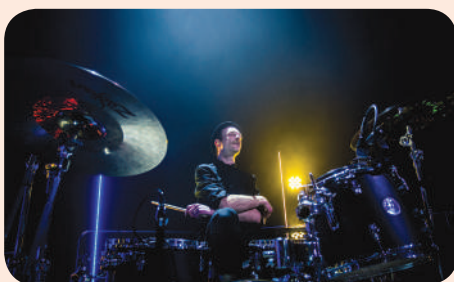
Bundzinieks Normans Bārbals savas mūziķa gaitas sāka 15 gadu vecumā Biksērē, kur ar saviem cīņu biedriem Raivi Trofimovu, Salvi Kalniņu, Kārli Šulcu izveidoja pirmo mūzikas apvienību "Victmiless". Tagad spēlē mūzikas apvienībā

"Bad Habits", "Bez Pvn" un "Gapoljeri", kā arī dažādos citos projektos.

Koncertā varēs dzirdēt dziesmas no grupām, kurās viņš ir dalībnieks, un dziesmas, kuras iedvesmojušas un ir sirdij tuvas.

Parunāsim par mūziku, bungām un dzīvi.

Ieejas maksa 5,00 eiro

Ekskursija pagasta senioriem

plānota 14. augustā.

Maršruts tiks precizēts

Kapusvētki

Sarkaņu kapos

13. jūlijā plkst. 13.00

Apsveikums

*Starp dzīvības zvaigznēm daudzām
Nu arī tavējā mirdz!*

*To sargās no pasaules vējiem
Vecāku mīlošā sirds.*

**Sarkaņu pagastā no
2024. gada marta (no 20.03.2024.) līdz
2024. gada jūnijam (līdz 13.06.2024.)
dzimuši 5 bērniņi, no tiem:**

Trīs meitenītes ar vārdiņu
Ulla, Aija Ārija, Estella;

Divi puisīši ar vārdiņiem **Fēlikss, Leo.**

**Sveicam laimīgos vecākus un
vecvecākus!**

Afiša

13. jūlijā plkst. 22.00

Biksēres estrādē

Zaļumballe ar grupu "Māgas"

Ieejas maksa 5,00 eiro,
pēc 23.00 – 7,00 eiro

***

**Biksēres Muižas svētki
10. augustā**

*Programma un laiks tiks precizēts, bet
pavisam noteikti būs **IV Vislatvijas
tamborēšanas čempionāts, Muižas
skrējiens, Mājas kafējnīca un
koncertuzvedums lieliem un maziem
kopā ar "Čučumuižas" Rūķu saimi.***

Sēru vēsts

*Gan sāpju dienas, gan saules rīts,
It viss tiek klusi zemē tīts.*

E. Vēveris

**No 2024. gada marta
(no 20.03.2024.) līdz jūnijam
(līdz 13.06.2024.) mūža mierā
aizgājuši:**

**Vilis Pauniņš;
Pēteris Podiņš;
Danute Vēze.**

**Izsakām līdzjūtību tuviniekiem.
Lai aizgājušajiem viegla dzimtās
zemes smiltīs.**

SARKAŅU PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Sarkaņu pagasta pārvalde, Madonas novads

Izdevuma redaktore Valda Kļaviņa, tel 29424739, e-pasts: valda.kalnagravas@inbox.lv

Redkolēģija Inga Bārbale, Inese Sudāre, Andris Trečaks, Aiga Dzene

Iespiests SIA "Drukams" Jēkabpils, Viestura iela 10B

Datorsalikums. Ofsetiespiedums.

Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild autors